

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Fœdus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

Neque vero tantum porrectis in cœlum manibus adoratio fieri solita, sed & adversa manus ad osculum exposita, adoratio indicium est. Hinc illud apud Plinium, quandam esse in dextera religionem, quæ osculis aversa appetitur. *Qui adorant*, inquit Hieronymus in Ruffinum, *solen mens deosculari*. Unde Hæbrei de osculationem pro Veneratione usurpati, ejusmodi loquendi forma per totam jam Italiam, ex quo Hispanos in dominationem admisisimus, inolevit, cum prius id honoris non nisi in Pontificibus deberetur. Et nonnulli Catuli somnum de Augusto referunt, quasi Jupiter, pluribus praetextatis tutorem à se poscentibus, unum ex eis demonstrasset, ad quem omnia delicia sua referent, ejusque osculum delibatum digitis ad os suum retulisset. Alioquin ut in Cynecphalo dictum, sublata in cœlum manus adoratio indicium sunt. A pud Ciceronem Questionibus Academicis admirationis id signum est, ut dicitur: *Hortensius autem vehementer admirans, quod quidem perpetuo Lucullo loquente fecerat, ut etiam manus sape tolleret: nec mirum, nam nunquam arbitrii contra Academiam dictum esse subtilius*. Pervulgatum vero est Catullianum illud in hanc sententiam: *Admirans, ait, bac manusque tollens, Dii boni & quæ sequuntur*.

CONSENSUS. CAP. XXIII.

Sublata manus, quid.
In militaribus vero allocutionibus sublata manus, consensu & approbationis hieroglyphum est. Unde totiens apud Xenophontem, si quod propositum esset, scitum facere se profiterentur, manus tollere jubebantur. Sedenim, hoc ritu Hebræorum prius institutum fuit, quod plerisque locis habetur, & Aaron Levitico, tollens manum, populo bene precatus est. Ita nobis quoque faciendum imperavit Paulus: *Orate, inquiens, in omni loco attollentes puras manus*. Et Tertullianus, ubi de oratione pro salute Imperatoris agit: *Illuc sufficiens (ait) Christiani, manibus expansis, quia innovati, capite nudo, quia non crudelissimi: denique sine monitis, quia de peccatore oramus, & quæ sequuntur in hanc sententiam*.

FOEDUS. CAP. XXIV.

Manum ad invicem porriganam, quippe non temere esse quempiam in amicitia familiaritatis, fœdus admittendum. Citat hoc symbolum in hanc sententiam Plutarchus eo commentario, quod de multorum amicitiis Relatum a conscripsit, & Solonis dictum illud in primis fertur, *Φίλοις μη ταχυκτῶ, δε δέ αὐτοὺς πεντηκούς, οὐ δόρας*. Diog. Laer. *μαζέ, Amicos, ne cito compares; quos autē acquisieris, ne rejicias, contemnae*. Mox vero adhuc est nostris tio, ex Apol. Præfulibus, in admittiis in clientelam amicis manum porrigerre ex osculum, quod firmum quasi fœderis & conciliacionis signum habetur. Observes etiam apud Ammianum, rerum gestarum lib. x. supra xx. Nebridium, qui contra Constantium unus omnium jurare noluerat, metu militum, qui ferrum in hominem strinxerant, ad Julianum profugisse, suppliciterque orasse, ut timoris levandi causa ei dexteram porrigeret Julianus: *E quid, ait, præcipuum amici servabitur, si tu dextram astringi meam?* Plutarchus in Catone Uticensi morem tangit osculandi manus Imperatoris apud Romanos, neque id quidem omnibus, sed paucis admodum honoris gratia concessum. Unde etiam in Divinis literis legitur: *Tua dextera me suscepit, quod ita interpretantur Theologi: Mos corum est, qui ipse alicui sine allaturi, dexteram porrigit, in qua virtus, & optitudo, agilitasque magis promptuaria, quam levata. Et Psal. LXIII. Tenuisti manum dexteram meam: i.e. optimi assertoris instar manum meam apprædisti, meque de terra servirute Babylonica eduxisti*. Alii sic exponunt, ut per texteram manum à Deo tentam, meliora ac laudabiliora opera intelligentur, quæ benigno Deus animo suscepit. In sacrificiis demum manuum impositio nunc benedictorum ministrabat, nunc peccatorum remissionem, nunc sancti Spiritus adventum, nunc expiationes, quas solo percipimus intellectu, ait Hesychius.

FIDES. CAP. XXV.

Quia vero fides in fœderibus primum expetitur, Numa Romanorum Rex constituit, ut manus quæ fidei sacra facerent, ad digitos usque involverentur, quod fidei tutanda indicium esset, cuius præcipue fœdem in dextera esse docuit: vel, ut arcana in abdito habeantur. Porro fidem in manibus Arabes adeo colebant, ut fœdus nunquam facerent, nisi sanguine ex vola juxta maiores digitos corum.